

OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI U HRVATSKOJ 2009. GODINE

OZLJEDE NA RADU U HRVATSKOJ U 2009. GODINI

U 2009. godini je u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo zaprimljeno ukupno 19.566 individualnih prijava ozljeda na radu, što je 22,6% manje nego u prethodnoj godini (2008. – 25.285).

Najveći broj ozljeda u 2009. godini, kao i prethodnih godina dogodio se na samom radnom mjestu (76,2%), a 23,8% na putu do posla ili s posla. S obzirom na spol, ozlijeđeni na poslu 2009. godine u 66% slučajeva bili su muškarci, a u 34% žene (2008:70%:30%). S obzirom na spol

muškarci su stradali na samom radnom mjestu u 85,3% slučajeva, a žene u 58,8%. U ukupnom broju ozljeda na radu ozljede nastale na putu do posla, odnosno s posla u muškaraca imaju udjel od 14,7%, a u žena 41,2%.

Podaci o poginulim osobama na radu prikupljaju se iz tri izvora. U 2009. godini prema podacima iz prijave ozljede na radu, prijave Državnog inspektorata i Statističkog izvještaja o smrti, poginulo je 38 osoba što je smanjenje od čak 52,5% u odnosu na prethodnu godinu (2008:80 osoba). Na samom radnom mjestu stradala su 32 radnika (84,2%), a na putu na posao/s posla stradala su 6 radnika i 2 radnice.

Tablica 1. Ukupan broj ozljeda na radu u 2009. godini - Broj ozlijeđenih i poginulih na radnom mjestu i na dolasku, odnosno odlasku s posla

	Djelatnost	Muški	Žene	UKUPNO	Poginuli
	SVEUKUPNO:	12.866	6.700	19.566	38
1	Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	306	100	406	1
2	Šumarstvo i sječa drva	256	6	262	4
3	Ribarstvo	18	2	20	0
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	580	108	688	5
6	Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	7	3	10	0
8	Ostalo rudarstvo i vađenje	47	4	51	1
9	Pomoćne uslužne djelatnosti u rudarstvu	20	12	32	0
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	74	19	93	1
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	551	430	981	1
11	Proizvodnja pića	87	31	118	0
12	Proizvodnja duhanskih proizvoda	10	5	15	0

	Djelatnost	Muški	Žene	UKUPNO	Poginuli
13	Proizvodnja tekstila	19	51	70	0
14	Proizvodnja odjeće	17	172	189	0
15	Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	17	58	75	1
16	Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	292	72	364	0
17	Proizvodnja papira i proizvoda od papira	90	29	119	0
18	Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	68	38	106	0
19	Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	77	35	112	0
20	Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	107	40	147	0
21	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	20	28	48	0
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	109	16	125	0
23	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	227	28	255	2
24	Proizvodnja metala	166	14	180	0
25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	789	33	822	0
26	Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	26	17	43	0
27	Proizvodnja električne opreme	108	42	150	0
28	Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	233	5	238	0
29	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	66	16	82	0
30	Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	910	24	934	2
31	Proizvodnja namještaja	171	52	223	0
32	Ostala prerađivačka industrija	22	6	28	0
33	Popravak i instaliranje strojeva i opreme	76	3	79	0
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4.258	1.245	5.503	6
35	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	226	34	260	1
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	226	34	260	1
36	Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	169	14	183	2
37	Uklanjanje otpadnih voda	22	2	24	0
38	Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala	232	28	260	0
39	Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	33	10	43	0
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	456	54	510	2
41	Gradnja zgrada	1.251	31	1.282	5
42	Gradnja građevina niskogradnje	403	21	424	2
43	Specijalizirane građevinske djelatnosti	590	15	605	3
F	GRAĐEVINARSTVO	2.244	67	2.311	10
45	Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala	160	15	175	0
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	598	351	949	0
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	494	779	1.273	2

	Djelatnost	Muški	Žene	UKUPNO	Poginuli
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	1.252	1.145	2.397	2
49	Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	424	42	466	4
50	Vodeni prijevoz	66	9	75	1
51	Zračni prijevoz	10	9	19	0
52	Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	264	47	311	1
53	Poštanske i kurirske djelatnosti	343	121	464	0
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.107	228	1.335	6
55	Smještaj	201	320	521	0
56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	113	147	260	1
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	314	467	781	1
58	Izdavačke djelatnosti	28	36	64	0
59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa	5	5	10	0
60	Emitiranje programa	25	14	39	0
61	Telekomunikacije	78	40	118	0
62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	4	5	9	0
63	Informacijske uslužne djelatnosti	1	3	4	0
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	141	103	244	0
64	Financijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i mirovinskih fondova	49	162	211	0
65	Osiguranje, reosiguranje i mirovinski fondovi, osim, obveznoga socijalnog osiguranja	22	40	62	0
66	Pomoćne djelatnosti kod financijskih usluga i djelatnosti osiguranja	14	32	46	0
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	85	234	319	0
68	Poslovanje nekretninama	70	23	93	0
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	70	23	93	0
69	Pravne i računovodstvene djelatnosti	14	29	43	0
70	Upravljačke djelatnosti; savjetovanje u vezi s upravljanjem	9	13	22	0
71	Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza	115	33	148	1
72	Znanstveno istraživanje i razvoj	24	18	42	0
73	Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	12	15	27	0
74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	11	20	0
75	Veterinarske djelatnosti	23	11	34	0
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	206	130	336	1
77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)	21	2	23	0
78	Djelatnosti zapošljavanja	46	22	68	0
79	Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima	15	10	25	0
80	Zaštitne i istražne djelatnosti	92	13	105	0
81	Usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja krajolika	70	95	165	0

	Djelatnost	Muški	Žene	UKUPNO	Poginuli
82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	5	8	13	0
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	249	150	399	0
84	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	939	547	1.486	3
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	939	547	1.486	3
85	Obrazovanje	134	671	805	0
P	OBRAZOVANJE	134	671	805	0
86	Djelatnosti zdravstvene zaštite	304	1.003	1.307	0
87	Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem	30	164	194	0
88	Djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja	11	42	53	0
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	345	1.209	1.554	0
90	Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	35	30	65	0
91	Knjižnice, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti	12	45	57	0
92	Djelatnosti kockanja i klađenja	20	86	106	0
93	Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti	37	26	63	0
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	104	187	291	0
94	Djelatnosti članskih organizacija	16	30	46	0
95	Popravak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	14	6	20	0
96	Ostale osobne uslužne djelatnosti	52	42	94	0
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	82	78	160	0
99	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	1	1	0
U	DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	0	1	1	0

Izvor podataka: Individualna «prijava ozljede na radu»

Za obradu podataka prema djelatnostima korištena je nova Nacionalna klasifikacija djelatnosti (NKD 2007) koja je sukladna klasifikaciji Europske unije NACE rev. 2. Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007 u primjeni je od 1. siječnja 2008. godine s prijelaznim razdobljem od godinu dana.

Djelatnost prerađivačke industrije s udjelom od 28,1% i dalje je na prvom mjestu s obzirom na apsolutni broj ozljeda na radu u 2009. godini. Slijedi djelatnost trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla (12,3%), građevinarstvo (11,8%), djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (7,9%), javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje (7,6%). Nesreće sa smrtnim ishodom bile su najčešće u građevinarstvu s udjelom od 26,3% (10 slučajeva), slijede prerađivačka industrija te djelatnost prijevoza i skladištenja s jednakim udjelom od po 15,8% (po 6 poginulih svaka djelatnost), po-

ljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo s udjelom od 13,1% (5 poginulih). U svim ostalim djelatnostima poginulo je još 11 radnika (28,9%); (Tablica 1). Prema podacima Državnog inspektorata na radu su još poginule tri osobe koje nisu imale ugovor o radu. Sva tri radnika radila su kod privatnih poslodavaca u Zagrebu i Splitu u djelatnosti građevinarstva.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u Hrvatskoj je na dan 31. prosinca 2009. godine bilo 1.530.233 aktivnih osiguranika. Ukupna stopa ozljeda na radu iznosila je 1.278,63/100.000, a ozljede na radu koje su se dogodile na samom radnom mjestu 974,82/100.000. Obje su stope značajno niže u odnosu na prethodnu 2008. godinu (1.663,04/100.000 odnosno 1.314,06/100.000).

Redoslijed specifičnih stopa na 100.000 zaposlenih s obzirom na djelatnost (samo ozljede na radnom mjestu) viši od hrvatskog prosjeka

u 2009. godini zabilježen je u sljedećim djelatnostima: na prvom mjestu se nalazi opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša (2.339,77/100.000), slijedi prerađivačka industrija sa stopom od 1.731,61/100.000, građevinarstvo (1.543,65/100.000), djelatnost prijevo-

za i skladištenja (1.438,07/100.000), opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (1.177,88/100.000), rudarstvo i vađenje (1.007,95/100.000) te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (1.004,85/100.000). U ostalim djelatnostima stopa je bila niža od prosječne za Hrvatsku (Tablica 2).

Tablica 2. Ozljede isključivo na radu i ozljede sa smrtnim ishodom te stopa na 100.000 aktivnih osiguranika po područjima djelatnosti u 2009. godini

Područja djelatnosti		Broj ozljeda isključivo na poslu	Stopa na 100.000 aktivnih osiguranika u djelatnost	Broj poginulih	Stopa na 100.000 aktivnih osiguranika u djelatnosti
	UKUPNO A-U	14.917	947,82	32	2,09
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	621	859,17	5	6,92
B	Rudarstvo i vađenje	71	1.007,95	1	14,20
C	Prerađivačka industrija	4.693	1.731,61	3	1,11
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	196	1.177,88	1	6,01
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	445	2.339,77	2	10,52
F	Građevinarstvo	2.051	1.543,65	10	7,53
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	1.746	692,33	2	0,79
H	Prijevoz i skladištenje	1.071	1.438,07	5	6,71
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	605	778,42	1	1,29
J	Informacije i komunikacije	110	313,88	0	0,00
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	114	224,33	0	0,00
L	Poslovanje nekretninama	66	377,55	0	0,00
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	191	261,22	1	1,37
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	288	799,96	0	0,00
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	927	741,68	1	0,80
P	Obrazovanje	466	452,39	0	0,00
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	941	1.004,85	0	0,00
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	210	832,05	0	0,00
S	Ostale uslužne djelatnosti	105	330,10	0	0,00
T	Djelatnost kućanstva kao poslodavca; djelatnost kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0,00	0	0,00
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0,00	0	0,00

PROFESIONALNE BOLESTI U 2009. GODINI

U 2009. godini zaprimljeno je 113 prijava profesionalnih bolesti što je na istoj razini kao i 2008. godine.

Najveći udio profesionalnih bolesti zabilježen je u 2009. godini u prerađivačkoj djelatnosti (38,9%); djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (22,1%); djelatnost zdravstvene zaštite

te i socijalne skrbi (9,7%); trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala (6,2%); informacije i komunikacije, kao i javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje - po 3,5%; opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša kao i građevinarstvo - po 2,7%; prijevoz i skladištenje, kao i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i obrazovanje - po 1,8%. Za ostale djelatnosti je zaprimljena po jedna prijava (po 0,9%); (Tablica 3).

Tablica 3. Broj prijava profesionalnih bolesti te stopa na 100.000 aktivnih osiguranika po područjima djelatnosti u 2009. godini

Područje djelatnosti		Broj prijava profesionalnih bolesti			Stopa na 100.000 aktivnih osiguranika u djelatnosti
		Muškarci	Žene	Ukupno	
UKUPNO HRVATSKA		76	37	113	7,38
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	24	1	25	34,59
C	Prerađivačka industrija	27	17	44	16,23
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2	1	3	15,77
F	Građevinarstvo	3	0	3	2,26
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	6	1	7	2,78
H	Prijevoz i skladištenje	2	0	2	2,69
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	2	0	2	2,57
J	Informacije i komunikacije	3	1	4	11,41
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	1	1	1,97
L	Poslovanje nekretninama	1	0	1	5,72
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1	0	1	1,37
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	1	1	2,78
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2	2	4	3,20
P	Obrazovanje	0	2	2	1,94
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3	8	11	11,75
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	1	1	3,96
S	Ostale uslužne djelatnosti	0	1	1	3,14

Ukupna stopa obolijevanja na broj aktivnih osiguranika u 2009. je 7,38/100.000 što je znatno manje u odnosu na 2008. (7,43/100.000). Najviša stopa profesionalnih bolesti s obzirom na djelatnost zabilježena je u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva - 34,59/100.000. Slijedi prerađivačka industrija sa stopom

16,23/100.000, zatim opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša - 15,77/100.000, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - 11,75/100.000, informacije i komunikacije - 11,41/100.000. Ostale djelatnosti imaju stopu nižu od prosjeka za Hrvatsku (Tablica 3).

Tablica 4. Broj prijava profesionalnih bolesti prema dijagnozama iz Liste profesionalnih bolesti 2009.

Šifra prema Listi prof. bolesti	Dijagnoze prema Listi profesionalnih bolesti	Muškarci	Žene	Ukupno
	UKUPNO	76	37	113
11	Nikalj ili njegovi spojevi	0	1	1
13	Olovo ili njegovi spojevi	4	0	4
34	Encefalopatije uzrokovane organskim otapalima koja nisu navedena u drugim zaglavljima	2	0	2
36	Naglušost ili gluhoća uzrokovana bukom	5	1	6
37.1	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (oštećenja perifernih žila i živaca, kostiju, zglobova, tetiva i okozglobnih tkiva)	20	0	20
37.2	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice)	1	0	1
38	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjima	0	2	2
40	Bolesti uzrokovane povišenim ili sniženim atmosferskim tlakom i naglim promjenama tlaka	1	0	1
41	Sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (ponavljajući pokreti, primjena sile, nefiziološki položaj, vibracije, pritisak)	4	17	21
43	Čvorići glasnica uzrokovani kontinuiranim naporom glasnica na radu	0	3	3
44	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka	1	0	1
45	Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze	4	4	8
47	Bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, nespomenitim u drugim zaglavljima	3	3	6
49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom	23	4	27
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom	4	0	4
54	Astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje	4	2	6

U 2009. godini najčešće prijavljene profesionalne bolesti su: bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestom (23,9%); sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (18,6%); bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (17,7%); zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze (7,1%); naglušnost ili gluhoća uzrokovana bukom, bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, nespomenutim u drugim zaglavljima kao i astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje s po 5,3%; olovo ili njegovi spojevi, mezoteliom seroznih membrana uzrokovani azbestom po 3,5%. Sljedeće čvorići glasnica uzrokovani kontinuiranim naporom glasnica na radu (2,7%), encefalopatije uzrokovane organskim otapalima koja nisu navedena u drugim zaglavljima i bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjima s po 1,8% te nikalji ili njegovi spojevi, bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice), bolesti uzrokovane povišenim ili sniženim atmosferskim

tlakom i naglim promjenama tlaka, zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka – sve s po jednom prijavom (0,9%). S obzirom na spol oboljelo je 67,3% muškaraca i 32,7% žena (Tablica 4).

LITERATURA

Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis 1996 – 2008, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 1997 - 2009.

Izješće o stanju i radu u zdravstvu Republike Hrvatske 1990 – 1994, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 1991 - 1995.

Ozljede na radu i profesionalne bolesti u Hrvatskoj 2009. godine, Interni podaci, Hrvatski zavod za javno zdravstvo – rujan 2010.

Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, N.N., br. 85/06., 67/08.

Zakon o listi profesionalnih bolesti, N.N., br. 162/98., 107/07.

prim. dr. sc. Vlasta Dečković-Vukres, dr. med.
Mario Hemen, ing.
Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb